

and pedagogical work of teachers in the Filaret Kolessa Department of Folkloristics of the Ivan Franko National University of Lviv.

Key words: Academic culture, Ukrainian folkloristics, Lviv University, Department of Folklore and Ethnography, Filaret Kolessa Department of Folkloristics.

Вовк Мирослава Петрівна – доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник, головний науковий співробітник відділу змісту і технологій навчання дорослих Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України (м. Київ, Україна). E-mail: miravovk@mail.ru

Vovk Myroslava Petrivna – Doctor of Pedagogical Sciences, Senior Researcher, Chief Researcher of the Department of Content and Technology of Adult Education at the Institute of Pedagogical Education and Adult Education of the NAES of Ukraine (Kyiv, Ukraine). E-mail: miravovk@mail.ru

УДК 378.147:78:004

ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИКИ ЯК ПЕДАГОГІЧНИЙ ФЕНОМЕН

Л. Г. Гаврілова

Стаття висвітлює актуальну проблему сучасної мистецької освіти – проблему формування професійної компетентності майбутніх учителів музики в умовах сучасних освітніх інновацій та тенденцій інформатизації освіти. На основі аналізу сучасних музично-педагогічних наукових досліджень з різних аспектів компетентнісного підходу в музичній педагогіці автор пропонує власне тлумачення цього педагогічного феномену.

Ключові слова: компетентність, професійна компетентність, майбутні вчителі музики.

Постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими і практичними завданнями. Одним зі стратегічних напрямів сучасної мистецької освіти є впровадження компетентнісного підходу. Саме орієнтація на досягнення певного освітнього результату, пошук нових форм і методів мистецького навчання в останні десятиліття визначає ключові тенденції сучасної професійної підготовки майбутніх фахівців мистецької освітньої галузі.

Не залишається осторонь фахова підготовка майбутніх учителів музичного мистецтва. Поняття професійної компетентності вчителя музики разом із близькими йому категоріями фахової, методичної компетентності, а також деякими предметними компетенціями музиканта-педагога в останнє десятиліття міцно увійшло до наукового обігу музично-педагогічної теорії і практики.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковане вирішення даної проблеми і на які спирається автор. Фундаментальні категорії компетентнісного підходу сформульовано в дослідженнях Н. Бібік, Т. Байбари, М. Головань, І. Зимньої, Л. Карпової, В. Краєвського, О. Локшиної, В. Лозової, А. Маркової, О. Овчарук, О. Онопрієнко, О. Помегун, О. Савченко, А. Хуторського та багатьох інших науковців, якими диференційовано поняття «компетентність» та «компетенція», визначено базові і ключові компетентності, що сповна відображають різноманітні сфери буття людини, сприяють досягненню успіхів у житті, професійному становленню, підвищують ефективність функціонування суспільних інститутів тощо.

Базові категорії компетентнісного підходу отримали нормативно-правове підґрунтя в державних освітніх стандартах і закріплені в новому Законі України про вищу освіту [1], вони прописані в документах Міжнародної комісії Ради Європи, програми «DeSeCo» [2] тощо. Послугуючись названими державними документами та науковими розвідками сучасних учених-педагогів (Н. Бібік, Н. Кузьміна, О. Овчарук, О. Савченко та ін.), базові поняття компетентнісного підходу розглядаємо таким чином:

– компетенція – об'єктивна категорія, суспільно визнаний рівень знань, умінь, навичок, ставлень тощо в певній сфері діяльності людини як абстрактного носія;

– компетентність – інтегрована характеристика якості особистості, сформована через знання, уміння й навички, ставлення, поведінкові реакції та здатність самостійно виконувати завдання в конкретній діяльній сфері;

– професійна компетентність вчителя – особистісна властивість педагога, що дозволяє йому продуктивно розв'язувати навчально-виховні завдання; єдність теоретичної і практичної готовності вчителя до здійснення педагогічної діяльності.

Професійна компетентність вчителя музичного мистецтва – специфічний педагогічний феномен, який визначається особливостями

музично-педагогічної діяльності, своєрідністю її завдань, перевагою художньо-творчих форм практичної роботи та специфічними методами мистецького навчання. Ця педагогічна категорія наразі вивчається багатьма вітчизняними музикантами-науковцями, зокрема А. Козир, Л. Масол, М. Михаськовою, О. Олексюк, Т. Пляченко, А. Растригіною, Р. Савченко, О. Щолоковою та іншими представниками мистецької освіти, які розглядають теоретико-методологічні й експериментальні аспекти її формування.

Зазначимо, що загальна мета формування професійної компетентності майбутніх учителів музики полягає в підготовці фахівців, яких характеризує комплекс розвинених музичних здібностей і педагогічних якостей, які б були здатні забезпечити найвищі результати в музичному навчанні та естетичному вихованні школярів. Тож спробуємо конкретизувати напрями сучасних пошуків у галузі компетентнісної музично-педагогічної освіти, оглянути професійну компетентність майбутніх учителів музики як педагогічний феномен та надати його власне тлумачення, що становитиме **мету статті**.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих результатів. Визначення професійної компетентності вчителя музики у вітчизняній педагогічній теорії переважно виходить із загальнопедагогічного тлумачення цього феномену, конкретизованого завданнями музично-освітньої діяльності. Приміром, Р. Савченко, вивчаючи теоретико-методичні підходи до формування музично-педагогічної компетентності (МПК) майбутніх вихователів та музичних керівників дошкільних навчальних закладів, трактує її як інтегративну особистісну якість, що виражає здатність до самостійної успішної реалізації завдань музичної освіти дітей на основі системного зв'язку загальногромадянських, психолого-педагогічних та музично-фахових компетенцій [3, с. 13]. На думку дослідника, музично-педагогічна компетентність структурується в три блоки компетенцій (загальногромадянських, психолого-педагогічних та музично-фахових), взаємоузгодження яких забезпечує формування суб'єкта навчання в гармонійній цілісності: особистість – педагог – фахівець.

Однією із провідних фахівців сучасної мистецької освіти Л. Масол розроблена багатокомпонентна структура компетентностей, які мають стати результатом загальної мистецької освіти. Усі компетентності науковець умовно поділяє на три групи:

особистісні (загальнокультурні), серед яких виокремлюються: ціннісно-орієнтаційні, художньо-світоглядні, культуротворчі (зокрема етнокультурні, полікультурні, культурно-дозвіллі);

функціональні, що пов'язані з певною предметною діяльністю учнів: предметні або мистецькі (музичні, образотворчі, театральні, хореографічні тощо); міжпредметні (естетичні та гуманітарні); метапредметні (інформаційно-пізнавальні, саморегулятивні (самоосвіти, самовиховання, самореалізації), креативні).

соціальні, які формуються під час різних форм колективної художньо-творчої діяльності: художньо-комунікативні та соціально-практичні [4, с. 14].

Названі види компетентностей Л. Масол відносить до базових і вважає їх інтегральними педагогічними явищами, нерозривно пов'язаними з інтегративними тенденціями мистецької освіти. Особистісні, соціальні й функціональні компетентності втілюють цілісність та інтегральність освітніх результатів, водночас потребуючи розроблення спеціальних методик діагностування й формування компетентнісної сфери особистості [4, с. 17].

А. Растригіна розглядає фахову (професійну) компетентність майбутніх учителів музики як таку, що складається з інтегрованих і спеціальних фахових компетенцій, заглиблюючись, насамперед, у специфіку вокально-хорової діяльності музикантів-педагогів [5].

І. Полубоярина визначає професійну компетентність учителя музики як інтегративне утворення, що складається зі структурних компонентів (ключових компетентностей) і являє собою комплекс музично-педагогічних знань, умінь, навичок, музичних здібностей та якостей особистості, який проявляється через готовність до творчої педагогічної діяльності. На її думку, професійна компетентність майбутнього учителя музики містить музичний смак, музичні та акторські здібності, володіння методикою музично-естетичної роботи з дітьми, володіння навичками гри на музичних інструментах, наявність співочого голосу, вміння керувати хоровим та вокальним дитячим колективом [6].

У структурі професійної компетентності вчителя музики І. Полубоярина виокремлює три блоки з відповідними різновидами ключових та предметних компетентностей: особистісний (особистісно-мотиваційна, саморегуляційна, етична, загальнокультурна, психологічна, соціальна, громадянська компетентності); комунікативний (загальна та професійна музична комунікативна

компетентність); діяльнісний (методологічна, дидактична, музично-практична, науково-творча, управлінська та організаційна компетентності). Результатом сформованості професійної компетентності, як передбачає авторка, є готовність майбутніх учителів музики до педагогічної та творчої діяльності в загальноосвітній школі [6]. Зауважимо, що у визначенні професійної компетентності вчителя музики І. Полубоярина акцентує передусім фахові уміння і здібності, а до структури цього феномену включає переважно загальнопедагогічні різновиди ключових та предметних компетентностей.

М. Михаськова формує власне розуміння професійної (фахової) компетентності майбутнього вчителя музики на основі загальнопедагогічного визначення як здатності до музично-освітньої діяльності на основі музично-педагогічних знань і вмінь, досвіду емоційно-ціннісного ставлення до явищ музичного мистецтва. Ця специфічна інтегральна здатність, на її думку, об'єднує в собі музичні та педагогічні складники й визначається метою і змістом музично-освітньої діяльності в школі [7].

Т. Пляченко, яка аналізує педагогічні засади підготовки майбутнього вчителя музики до роботи з учнівськими музично-інструментальними колективами, сформульовано дефініцію оркестрово-методичної компетентності, яку схарактеризовано як інтегративну якість майбутнього вчителя музики, котра, відображуючи його готовність і здатність професійно виконувати функції керівника учнівського музично-інструментального колективу, полягає у володінні особистісними, професійно-педагогічними й функціональними компетенціями [8].

С. Світайло вивчає процес формування фахової компетентності майбутніх учителів музики, які здобувають диригентсько-хорову підготовку. Науковець визначає фахову компетентність як інтегративну якість, що охоплює комплекс здатностей здійснювати музичне виховання та розвиток школярів засобами вокально-хорового співу на основі набутих музично-педагогічних знань і вмінь, практичного досвіду з урахуванням певних суспільних вимог [9, с. 26]. Крім того, структуруючи фахову компетентність майбутніх учителів музики, С. Світайло виокремлює такі компоненти, що співвідносяться як із загальними професійно-педагогічними, так і фаховими, зокрема, диригентсько-хоровими діями вчителя музики:

1. Когнітивно-пізнавальний компонент, що співвідноситься з художньо-мистецькими компетентностями майбутніх учителів музики.

2. Ціннісно-аналітичний компонент, який співвідноситься з методично-організаційними компетентностями й містить систему художніх цінностей у галузі вокально-хорового мистецтва, на основі яких формується здатність оцінювати й аналізувати вокально-хорові твори, здатність визначати мету й завдання навчально-творчої роботи на уроках музики.

3. Діяльнісно-креативний компонент, що співвідноситься з хормейстерськими компетентностями майбутніх учителів музики та передбачає здатність діагностувати музичні здібності учнів, коригувати недоліки в музичному розвитку школярів, сприяти музичному розвитку учнів [9, с. 28–29].

У дослідженні О. Горбенко [10, с. 10] професійна компетентність майбутнього вчителя музики визначається як системна, інтегрована якість, як здатність усвідомлювати художньо-образний зміст музичних творів у контексті навколишньої дійсності, засвоювати й розуміти основні закономірності, жанрово-стильові особливості, володіти засобами художньо-виконавського втілення. Авторка виокремлює музично-виконавську компетентність як базову, ключову в системі професійної підготовки вчителя музики й інтерпретує її як інтегровану професійно-значущу особистісну якість, що виявляється в здатності вчителя музики до художньої інтерпретації і творчого самовираження в різних видах музично-виконавської діяльності [10, с. 10]. Загалом, О. Горбенко наголошує на основоположному значенні музично-виконавської діяльності в професійній підготовці майбутнього вчителя музики.

Значно вужчий аспект формування професійної компетентності майбутніх учителів музики розглянутий у дослідженні Т. Карпенко [11], яка виділяє концертмейстерську компетентність як самостійний компонент і визначає шляхи вдосконалення педагогічно-виконавської майстерності студентів у концертмейстерській діяльності. Поняття «концертмейстерська компетентність» тлумачиться Т. Карпенко як інтегративна здатність педагога-музиканта, що забезпечує готовність і успішність здійснення ним виконавсько-педагогічної діяльності на високому якісному професійному рівні [11, с. 18].

Н. Юдзінок пов'язує професійну компетентність вчителя музики з музично-інтерпретаційною діяльністю і тлумачить її як «особистісно-

професійну якість, що визначає його (вчителя музики) здатність до осягнення художньо-змістової сутності музичних творів та їх матеріально-звукового втілення, слугує підґрунтям створення нових сфер фахової діяльності та набуття досвіду емоційно-ціннісного ставлення до явищ музичного мистецтва» [12, с. 8].

У деяких вітчизняних музично-педагогічних дослідженнях виокремлюється такий різновид міжпредметних компетентностей як мистецька компетентність майбутнього вчителя, що пов'язано з інтеграційними процесами сучасної мистецької освіти й окреслено в наукових розвідках провідних фахівців у цій галузі (Л. Масол, О. Олексюк, Г. Падалка, О. Щолокова та ін.). Приміром, О. Щолокова [13] виокремлює феномен фахової компетентності в галузі мистецької освіти, яка наразі може тлумачитися як синонім мистецької компетентності вчителя.

Мистецька компетентність як ключова в системі мистецької освіти, на думку О. Олексюк, відображає духовний потенціал особистості, її здатність до емоційно-ціннісного світопереживання, готовність створювати творчий стиль життя й діяльності на основі досвіду використання мистецьких компетенцій [14, с. 222]. Вчена вказує, що мистецька компетентність вчителя музики дає змогу фахівцю «успішно здійснювати в змінних соціокультурних умовах професійні функції, самостійно розвивати й реалізувати набутий у процесі навчання фаховий потенціал» [14, с. 214]. Вона вивчає мистецьку компетентність у єдності «*знань* з історії, теорії, методики викладання мистецтва, зокрема музичного, художньо-творчих *умінь* у галузі виконавства та *досвіду* практичної художньо-освітньої діяльності» [14]

О. Олексюк у складі мистецької компетентності майбутнього учителя музики виокремлює цілу низку предметних компетенцій, які охоплюють різні види музичної діяльності студентів, серед яких: здатність до вільного оперування мистецькими знаннями; уміння мобільно застосовувати наявні знання в контексті конкретного музичного твору; здатність до проведення художніх паралелей між стильовими напрямками й жанрами музики та інших видів мистецтв; відтворення об'єктивного змісту твору і вираження суб'єктивного ставлення до музики; дотримання стильових засад виконавства; артистичне втілення інтерпретаційного задуму в реальному звучанні; здатність добирати педагогічно доцільний репертуар; спроможність визначати навчально-виховний потенціал музичного твору,

передбачати труднощі та способи їх подолання в роботі з дітьми; уміння захоплювати школярів власним виконанням і словесним поясненням у процесі музично-просвітницької роботи [14, с. 215].

Отже, введення до професійної компетентності вчителя музики мистецької складової відповідає сучасним інтегративним тенденціям мистецької освіти, її поліхудожній спрямованості, а також поглибленню змісту фахової підготовки музикантів-педагогів.

У сучасній мистецькій освіті використовується також поняття «поліхудожньої компетентності» майбутнього вчителя музики (О. Боблієнко), яка визначається як здатність студента на основі фахових знань, володіння алгоритмом розв'язання музично-педагогічних завдань та професійно-виконавської майстерності до здійснення поліхудожнього виховання учнів як особистісно зорієнтованого планомірного залучення їх до різних видів мистецтва в їхній взаємодії, результатом якого є формування поліхудожньої свідомості та здатності до поліхудожньої діяльності, що забезпечує художньо-творчу самореалізацію особистості учня [15, с. 8]. У дисертаційному дослідженні О. Боблієнко ретельно проаналізовано сутнісні підвалини поняття поліхудожньої компетентності майбутніх учителів музики й визначені її компоненти: когнітивний, професійно-виконавський, креативний, емоційно-рефлексивний.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Отже, у сучасних педагогічних дослідженнях поняття професійної компетентності майбутніх учителів музики розглядається в руслі провідних дефініцій компетентнісного підходу як інтегративне утворення, здатність чи готовність до музично-педагогічної діяльності на основі комплексу музично-педагогічних знань, умінь, навичок і якостей особистості (І. Полубоярина, М. Михаськова, Л. Козирева, Л. Піджоян); почасти професійну компетентність учителя музики тлумачать як фахову, у якій виокремлюються загальнопедагогічні та музичні (фахові) складники (М. Михаськова, С. Світайло). У залежності від спрямованості дослідження науковці акцентують той чи інший складник професійної компетентності майбутнього вчителя музики: музично-виконавську (О. Горбенко), диригентсько-хорову (С. Світайло), концертмейстерську (Т. Карпенко), самостійну навчальну діяльність студентів (Цзян Хепін) тощо.

У дослідженнях, які враховують сучасні тенденції розвитку мистецької освіти, зокрема її інтеграційні процеси, йдеться про формування мистецької компетентності, яка наразі стає синонімом

фахової компетентності вчителя мистецьких дисциплін (О. Щолокова, Ши Цзюнь-Бо). Завважимо також, що окремі наукові пошуки сконцентровані в галузі унормованих фахових музичних компетенцій як різновиду предметних (Л. Пушкар, Т. Підварко), в узагальненому вигляді розглядається професійна компетенція вчителя музики як базова у сфері професійно-педагогічної музичної діяльності (Л. Паршина).

Цілком логічним виявляється наведене в названих дослідженнях структурування феномену професійної компетентності майбутнього вчителя музики у єдності когнітивного, практично-творчого (діяльнісного) та ціннісно-орієнтаційного компонентів із відповідним заповненням їх знаннями, практичними вміннями й особистісним досвідом (М. Михаськова, С. Світайло); або групування ключових та предметних компетентностей у складі професійної компетентності вчителя музики в особистісний, комунікативний та діяльнісний блоки (І. Полубоярина) чи особистісний, мотиваційний та змістовий компоненти (Е. Валіт, Л. Піджоян). Почасту дослідники звертають увагу на специфічність для музичної діяльності компетенції, які, на їхню думку, входять до загальної структури професійної компетентності: художньо-інтерпретаційну, сценічно-виконавську (О. Горбенко), педагогічно-просвітницьку й виконавську (Цзян Хепін) тощо.

Слід зауважити, що більшість сучасних дослідників, вивчаючи перспективи професійного розвитку, зокрема формування професійної компетентності, майбутніх вчителів-музикантів, практично поза увагою залишають актуальну на сьогодні тенденцію інформатизації освіти. Проте, на нашу думку, саме в залученні засобів інформаційно-комунікаційних, комп'ютерних технологій полягає один з ефективних шляхів оновлення мистецької, зокрема музичної освіти. Саме тому у визначенні поняття професійної компетентності майбутніх учителів музики слід урахувати вимоги сучасного інформаційного суспільства й тенденції інформатизації освіти. Тож, сучасне визначення аналізованого педагогічного феномену набуває такого вигляду: *професійна компетентність майбутнього учителя музики* – це інтегральна якість особистості, специфіка якої полягає в поєднанні психолого-педагогічної, фахово-музичної та інформаційно-комунікаційної компетентностей; сформованість цієї компетентності засвідчує практичну готовність до здійснення музично-педагогічної діяльності в школі.

Це визначення стає науковим підґрунтям розроблення сучасного інформаційно-комунікаційного забезпечення викладання професійно

зорієнтованих дисциплін для майбутніх музикантів-педагогів, застосування комп'ютерних, мультимедійних, музично-комп'ютерних технологій у професійній музично-педагогічній освіті, зокрема в розвитку тих чи інших боків професійної компетентності майбутніх учителів музики, впроваджувати засоби дистанційного та змішаного навчання, що складає перспективи подальшого дослідження.

Література

1. Закон України «Про вищу освіту» № 1556-VII від 01. 07. 2014 [Електронний ресурс] // Вища освіта : інформаційно-аналітичний портал про вищу освіту в Україні та за кордоном [сайт]. – Режим доступу: <http://vnz.org.ua/zakonodavstvo/111-zakon-ukrayiny-pro-vyschu-osvitu>.
2. Definition and Selection of Key Competencies – Executive Summary (2005). [Electronic resource] – Access: <http://www.deseco.admin.ch/bfs/deseco/en/index/02.html>.
3. Савченко Р. А. Теорія і методика формування музично-педагогічної компетентності майбутніх вихователів та музичних керівників дошкільних навчальних закладів: автореф. дис ... д. пед. наук: 13.00.02 / Р. А. Савченко. – К., 2014. – 43 с.
4. Формування базових компетентностей учнів загальноосвітньої школи у системі інтегративної мистецької освіти: посібник для вчителя / [Л. Масол, Н. Миропольська, В. Рагозіна та ін.]; за наук. ред. Л. Масол. – К. : Педагогічна думка, 2010. – 232 с.
5. Растригіна А. М. Компетентнісний підхід до підготовки майбутнього магістра музичного мистецтва / А. М. Растригіна // Сучасні стратегії університетської освіти: якісний вимір: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. – К.: Київський ун-т ім. Б. Грінченка, 2012. – С. 501-509.
6. Полубоярина І. І. Формування професійної компетентності майбутніх учителів музики в педагогічному коледжі : автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.04 / І. І. Полубоярина. – Житомир, 2008. – 21 с.
7. Михаськова М. А. Формування фахової компетентності майбутнього вчителя музики: дис... канд. пед. наук: 13.00.02 / М. А. Михаськова. – К., 2007. – 228 с.
8. Пляченко Т. М. Компетентнісна модель у структурі фахової підготовки майбутнього вчителя музики [Електронний ресурс] / Т. М. Пляченко. – Режим доступу: http://elibrary.kubg.edu.ua/570/1/T_Plyachenko_Kompetentnisna%20model.pdf.
9. Світайло С. В. Формування фахової компетентності майбутніх учителів музики у процесі диригентсько-хорової підготовки: дис... канд. пед. наук : 13.00.04 / С. В. Світайло. – К., 2012. – 277 с.
10. Горбенко О. Критерії сформованості музично-виконавської компетентності майбутнього вчителя музичного мистецтва / О. Горбенко // Наукові

- записки. – Вип. 87. – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2009. – С. 56–61.
11. Карпенко Т. Формування концертмейстерської компетентності майбутніх педагогів-музикантів у процесі вивчення фахових дисциплін: автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Т. Карпенко. – К., 2010. – 23 с.
 12. Юдзіонук Н. М. Формування професійної компетентності майбутнього вчителя у музично-інтерпретаційній діяльності : автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.04 / Н. М. Юдзіонук. – Одеса, 2011. – 20 с.
 13. Щолокова О. П. Професійна компетентність як стратегічний напрям модернізації мистецької освіти України / О. П. Щолокова // Вісник Глухівського державного університету. – Глухів: ГДПУ, 2006. – Вип. 8. – С. 19–23.
 14. Олексюк О. М. Музична педагогіка: навч. посібник / О. М. Олексюк. – К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2013. – 248 с.
 15. Боблієнко О. П. Формування поліхудожньої компетентності майбутнього вчителя музики у процесі фахової підготовки: автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.04 / О. П. Боблієнко. – Вінниця, 2013. – 20 с.

ПРОФЕСИОНАЛЬНАЯ КОМПЕТЕНТНОСТЬ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ МУЗЫКИ КАК ПЕДАГОГИЧЕСКИЙ ФЕНОМЕН

Л. Г. Гаврилова

Статья посвящена актуальной проблеме современного художественного образования – проблеме формирования профессиональной компетентности будущих учителей музыки в условиях современных образовательных инноваций и тенденций информатизации образования. На основе анализа современных музыкально-педагогических исследований по различным аспектам компетентностного подхода в музыкальной педагогике автор предлагает свое толкование этого педагогического феномена.

Ключевые слова: компетентность, профессиональная компетентность, будущие учителя музыки.

PROFESSIONAL COMPETENCE OF FUTURE MUSIC TEACHERS AS A PEDAGOGICAL PHENOMENON

L. G. Gavrylova

The author of the article has analyzed the actual problem of modern art education – the problem of formation of future music teachers' professional competence in modern educational innovations and trends of education informatization. On the basis of the analysis of modern musical and pedagogical research on various aspects of competence approach in music pedagogy, the author offers his own interpretation of this pedagogical phenomenon.

Keywords: Competence, professional competence, future teachers of music.

Гаврілова Людмила Гаврилівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії і практики початкової освіти ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» (м. Слов'янськ Донецької області, Україна). E-mail: lusjamuz64@gmail.com.

Gavrylova Liudmyla Gavrylivna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of the Primary Education Theory and Practice Department, SHEE «Donbas State Pedagogical University» (Sloviansk, Donetsk region, Ukraine). E-mail: lusjamuz64@gmail.com

УДК [37.091.12:36-051](430)

РОБОТА У МЕРЕЖІ ЯК ОДНА ІЗ ФОРМ РОБОТИ ШКІЛЬНОГО СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА В НІМЕЧЧИНІ

О. Г. Гавриш, О. В. Ковальова

У статті описано структуру державної системи допомоги молоді у ФРН, яка складається з чотирьох рівнів (державний рівень, рівень федеральних земель, рівень обласних організацій, місцевий рівень організації допомоги молоді). Автори велику увагу приділяють особливостям роботи у мережі соціального педагога у школах Німеччини. Вони наголошують, що німецькі шкільні соціальні педагоги співпрацюють з багатьма державними та недержавними (незалежними) організаціями та установами. Автори серед державних установ виділяють вищі навчальні заклади та коледжі, місцеві відділи поліції, притулки для проживання сімей, які отримали політичний захист. Говорячи про недержавні організації, вони описують співпрацю шкільних соціальних педагогів Німеччини з Німецьким Червоним Хрестом, Паритетним союзом, Карітасом, різними місцевими та федеральними комітетами та центрами для молоді.

Ключові слова: шкільний соціальний педагог, соціальна робота, робота у мережі, державні установи, недержавні організації.

Постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими і практичними завданнями. Однією з особливостей системи соціальної роботи зі школярами в Німеччині є